

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गको पत्रिका

साझाकुरा

राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakuranews.com

पिनासका लक्षणहरू:

- नाक बन्द हुनु, नाकबाट श्वास फेर्न गाह्रो हुनु र टाउको दुख्नु,
- आँखाको अगाडी र तलको भाग दुख्नु,
- नाकको छेउछाउ र अनुहार छोपपछि दुख्नु,
- विहानको समयमा टाउको बढी दुख्नु,
- सुँच्ने शक्ति कमजोर हुनु,
- नाकबाट बाक्लो, पहेंलो सिंगान बग्नु,
- थकान महसूस हुनु, टाउको भारी र शरीर आलस्य हुनु आदी ।

लक्षण देखिएमा नजिकको स्वास्थ्य चौकमा जाँच गराऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

निर्माण कम्पनीलाई ठेक्का रकमको १० प्रतिशत हर्जाना फाखेल-मातातीर्थ सडक निर्माणकार्य सुस्त

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २८ चैत/ हेटौंडा-काठमाडौं जोड्ने छोटो दूरीको बैकल्पिक मार्गका रूपमा हेरिएको फाखेल-मातातीर्थ-सुस्तगल सडक निर्माणले अपेक्षित गति लिन सकेको छैन ।

प्रादेशिक सडक गुरुोजनामा समावेश यो सडक निर्माण सुरु भएको भन्दा सातवर्ष बितिसक्यो पनि अझै सम्पन्न हुन सकेको छैन । यस सडकको ट्याक खोल्ने काम तत्कालीन जिल्ला विकास समिति काठमाडौंबाट २०५५ सालमै सुरु गरिएको थियो । ट्याक खोल्न मात्रै भन्दा १२ वर्ष लाग्यो । ट्याक खुलेको करिब एक दशकपछि २०७६ जेठ १७ गते बागमती प्रदेश सरकारको भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयमार्फत् सडक निर्माणकार्य सुरु गरिएको थियो । कुल १४ दशमलव ४ किलोमिटर सडक खण्डलाई मकवानपुर र काठमाडौं गरी दुई भागमा विभाजन गरी छुट्टाछुट्टै निर्माण कम्पनीसँग ठेक्का सम्पन्न गरिएको थियो ।

मकवानपुर खण्डअन्तर्गत महालक्ष्मीखोलादेखि च्खेल-मकैवारीसम्म ६ दशमलव ३ किलोमिटर सडक निर्माणको जिम्मा पूर्वाधार विकास कार्यालय मकवानपुरमार्फत् सदाशिव हिमाल कन्स्ट्रक्सनले पाएको थियो । काठमाडौं खण्डअन्तर्गत मकैवारीदेखि

मातातीर्थसम्म ८ दशमलव १ किलोमिटर सडक निर्माणको जिम्मा पूर्वाधार विकास कार्यालय ललितपुर मार्फत् अमर कन्स्ट्रक्सनलाई दिइएको थियो । काठमाडौं खण्डमा निर्माणकार्य अत्यन्तै सुस्त देखिएको छ । अमर कन्स्ट्रक्सनले २०७६ सालमा थ्याट ६७ प्रतिशत र वित्तीय प्रगति ६६ दशमलव ०२ प्रतिशत रहेको छ । मकवानपुरतर्फको खण्डमा सदाशिव हिमाल कन्स्ट्रक्सनले काम सम्पन्न गर्न सकेको छैन ।

समयमै काम सम्पन्न नभएको प्रदेश सरकारले निर्माण कम्पनीलाई ठेक्का रकमको १० प्रतिशत हर्जाना लगाएको यातायात पूर्वाधार निर्देशनालयका प्रमुख नवीन सिंहले जानकारी दिए । यस खण्डको हालसम्म भौतिक प्रगति ६७ प्रतिशत र वित्तीय प्रगति ७२ दशमलव ३५ प्रतिशत रहेको पूर्वाधार विकास कार्यालय मकवानपुरले जनाएको छ । कार्यालयका अनुसार सडक चौडाइ,

सबबेस, कल्भर्ट, टेवा पखाल र नाली निर्माणका काम सम्पन्न भइसकेका छन् भने बेस ओछ्याउने काम ८० प्रतिशत पूरा भएको छ । हालसम्म करिब तीन किलोमिटर सडक कालोपत्रे तथा ढलान भइसकेको छ । बाँकी रहेको ३ दशमलव ३ किलोमिटर सडक आगामी वैशाखसम्म सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको कार्यालय प्रमुख ईन्जिनियर सुजन भण्डारीले बताएका छन् ।

हेटौंडाबाट क्लेखानीसम्म एउटै मार्ग प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ । त्यसपछि सिस्नेरी-दक्षिणकाली, फाखेल-हाम्पले-फर्पिङ र महालक्ष्मीखोला-मातातीर्थ गरी तीन विकल्पमध्ये यो मार्ग सबैभन्दा छोटो रहेको छ । च्खेलखेत्र तरकारी पकेटक्षेत्रका रूपमा विकास भइरहेकाले यहाँ उत्पादित तरकारी काठमाडौंको कालिमाटीसम्म सहज रूपमा ढुवानी गर्न तथा आवतजावतलाई थप सहज बनाउन यो सडक महत्वपूर्ण हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

थाहामा शीत भण्डार संचालनको तयारी

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २८ चैत/ मकवानपुरको थाहा नगरपालिकामा भन्दा २५ करोड लागतमा निर्माण गरिएको शीत भण्डार (कोल्ड स्टोर) संचालनमा ल्याउने तयारी भएको छ । नगरपालिका कार्यालय शीत भण्डार संचालनका लागि कार्यविधि बनाउन जुटेको छ । थाहा नगरपालिका-३ घर्तीखोलास्थित सार्वजनिक जमिनमा निर्माण गरिएको शीत भण्डारलाई चालु आर्थिक वर्षभित्रै संचालन गर्ने तयारी भइरहेको हो । शीत भण्डारमा आवश्यक उपकरण जडान भइसकेकाले कार्यविधि बनाएर छिट्टै संचालनमा ल्याउने तयारी भइरहेको थाहा नगरप्रमुख विष्णु विष्टले बताए । बागमती प्रदेश सरकार, स्थानीय तह र सहकारीको संयुक्त लगानीमा शीत भण्डार निर्माण गरिएको हो । २०७४/७५ ब्रेड निर्माण सुरु गरिएको शीत भण्डारमा प्रदेश सरकारले ७० प्रतिशत, नगरपालिकाले १५ प्रतिशत र पालुङका सहकारीले १५ प्रतिशत रकम लगानी गरेका छन् ।

लागतमा निर्माण गरिएको शीत भण्डारका लागि प्रदेश सरकारले पटक/पटक गरेर १७ करोड ५० लाख, थाहा नगरपालिका र स्थानीय सहकारीले ७ करोड ५० रुपैयाँ लगानी गरेका छन् । दुई हजार मेट्रिकटन क्षमताको शीत भण्डारमा आलु, मूला, काउली, बन्दाकोभी, खुर्सानी, गोलभेडा लगायत तरकारी राख्न सकिन्छ । सुरुमा करिब साढे ११ करोडको लगानीमा शीत भण्डार निर्माण गर्ने अनुमानित लागत रहेको थियो । पछि डिजाइन परिवर्तन गरेर लागत बढ्न गएको बागमती प्रदेशका कृषि मन्त्रालयका सूचनाअधिकारी सुजन कँडेलले भने, 'पहिला आलुमात्र राख्ने सोचेर डिजाइन गरिएको थियो, पछि त्यसलाई परिवर्तन गरी तरकारी र फलफूल राख्न मिल्ने बनाएका छौं ।'

शीत भण्डारको अभावमा यस क्षेत्रका कृषकले तरकारी र फलफूल उत्पादन भएकै बेला बेच्ने आएका छन् । शीत भण्डार संचालनमा आए सित्तमा उत्पादन भएको तरकारीलाई त्यहाँ राखेर बजारमा आवाज भएका बेला बेच्न सके राम्रो भाउ पाइने स्थानीय किसानको आशा छ । मकवानपुरको उत्तरीक्षेत्रका कोल्डस्टोर अत्यन्त आवश्यक परेकाले प्रदेश सरकार, सहकारी र थाहा नगरपालिकाको संयुक्त लगानीमा निर्माणकार्य सुरु गरिएको नगरप्रमुख विष्टले बताए । १० रोपनी क्षेत्रफलमा शीत भण्डार निर्माण गरिएको छ । मकवानपुरको उत्तरीक्षेत्र थाहा नगरपालिका आसपासबाट बीउको आलुमात्र २० हजार बोरा काठमाडौंका कोल्डस्टोरमा भण्डारण गरिँदै आएको थियो । यसवर्ष ढुवानीसहित किसानले आफ्नो बीउआलु प्रतिबोरा ८ सय रुपैयाँका दरले तिर्नु परेको छ । हेटौंडामा निजीक्षेत्रबाट संचालित एउटा शीत भण्डार छ । बागमती प्रदेश सरकारले उपत्यकाबाहेक १० वटा जिल्लामा शीत भण्डारको निर्माणकार्य गरेको छ । तर, र सुवामा निर्माण गरेको शीत भण्डार बाहेक अरु संचालनमा आउन सकेका छैनन् । प्रदेश सरकारबाट निर्माण गरिएका शीत भण्डार अहिलेसम्म एउटा पनि हस्तान्तरण भएका छैनन् ।

निर्माण उद्योग संकटमा, 'आपतकाल' घोषणा गर्न माग

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २८ चैत/ निर्माण व्यवसायी संघ मकवानपुरले इन्धनजन्य सामग्री तथा निर्माण सामग्रीमा भइरहेको अत्यधिक मूल्यवृद्धिका कारण निर्माण उद्योग ठप्प हुने अवस्थामा पुगेको भन्दै उद्योगमा 'आपतकाल' घोषणा गर्न सरकारसँग माग गरेको छ । संघको प्रेस विज्ञापित जारी गर्दै मध्यपूर्वमा जारी युद्धका कारण डिजेल, पेट्रोल, मट्टितेल लगायत इन्धनजन्य सामग्रीमा पटकपटक भइरहेको अप्रत्याशित मूल्यवृद्धिले निर्माणक्षेत्र गम्भीर संकटमा परेको जनाएको हो । संघका महासचिव राजेन्द्र प्रसाद चौलागाईंद्वारा हस्ताक्षरित विज्ञापितमा इन्धनसँगै विट्टिमिन, सिमेन्ट, डण्डी लगायत निर्माणकार्यमा व्यापक प्रयोग हुने सामग्रीमा समेत निरन्तर मूल्यवृद्धि भइरहेको र बजारमा अभाव देखिन थालेकाले निर्माण उद्योग ठप्प हुने स्थितिमा पुगेको उल्लेख गरिएको छ । क्रसर उद्योगमा देखिएको समस्याले पनि निर्माणक्षेत्र थप प्रभावित भएको जनाएको छ ।

सरकार तथा सम्बन्धित निकायको ध्यानाकर्षण गराए पनि हालसम्म समस्या समाधान हुने गरी कुनै ठोस निर्णय नभएको संघको भनाइ छ । राष्ट्र बैंकको मूल्य सुचकांकका आधारमा ठेक्काको मूल्य समायोजन हुने व्यवस्था भएपनि व्यवहारमा निर्माण सामग्रीको मूल्यवृद्धि समेट्न नसकेको संघको गुनासो छ । यसले गर्दा व्यवसायी थप मारमा परेको उल्लेख गरिएको छ । विज्ञापितमा निर्माण व्यवसायीले भोग्नुपरेका समस्या हल गर्न सरकार अग्रसर हुनुपर्ने उल्लेख गरिएको छ ।

संघले निर्माणकार्य तीव्र हुने यही समयमा इन्धन तथा निर्माण सामग्रीको मूल्यवृद्धि र अभावले व्यवसायीलाई ठूलो आर्थिक भार परेको उल्लेख गर्दै निर्माण उद्योगमा तत्काल 'आपतकाल' घोषणा गरी राहत उपलब्ध गराउन सरकारसँग जोडदार माग गरेको छ । प्रत्येक आयोजनामा वास्तविक मूल्यवृद्धिअनुसार हालको कानूनी व्यवस्थाबाट मूल्य समायोजन हुन नसके भएकाले मूल्य समायोजन मार्गदर्शिका-२ तत्काल जारी गर्न र सबै अवधिमा ठेक्कामा मूल्य समायोजनको व्यवस्था लागू गर्न पनि संघले सरकारसमक्ष अपिल गरेको छ ।

'काममा ढिलासुस्ती भए ब्याक लिस्टमा राखिने' चेतावनी गृहमन्त्री गुरुङद्वारा नागढुंगा-मुग्लिङ सडक अनुगमन

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २८ चैत/ गृहमन्त्री सुधन गुरुङले राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाका रूपमा रहेको नागढुंगा-मुग्लिङ सडक सुधार आयोजनाको स्थलगत अनुगमन गरेका छन् । अनुगमनका क्रममा उनले निर्माणकार्यमा ढिलासुस्ती गर्ने र गुणस्तरहीन काम गर्ने निर्माण व्यवसायीलाई कडा कारवाही गर्ने चेतावनी दिए । गृहमन्त्री गुरुङले आयोजनाको नैबिसे-मलेखु र मलेखु-मुग्लिङ खण्डको वस्तुस्थितिबारे विस्तृत जानकारी लिएका थिए । उनले निर्माण व्यवसायीलाई निर्धारित समयमै र उच्चगुणस्तरका साथ काम सम्पन्न गर्न निवेदन दिए । आयोजनाले गृहमन्त्रीसमक्ष पेश गरेको प्रतिवेदनमा निर्माण सामग्रीको

अभावलाई मुख्य समस्याका रूपमा औल्याइएको छ । विशेषगरी नदीजन्य र खानीजन्य सामग्री उत्खननमा देखिएका कानूनी र प्रशासनिक जटिलताका कारण काममा ढिलाइ भएको उल्लेख छ । नदीजन्य सामग्री (ढुंगा, मिट्टी, बालुवा) उत्खननमा स्थानीय तहको अवरोध रहेको छ । विगतमा क्रसर उद्योग बन्द हुँदा निर्माण सामग्रीको आपूर्तिमा परेको गम्भीर असर, विभिन्न स्थानीय तहले लिने दोहोरो कर प्रणाली र राजश्व दरमा एकरूपताको अभाव, एक पालिकाबाट अर्को पालिकामा सामग्री ढुवानी गर्दा हुने प्रशासनिक फ्रन्ट, खानी उत्खननका लागि आवश्यक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन र स्वीकृतिको ढिलाइ, आयोजनाले नयाँ सरकारसँग विभिन्न

स्थान जस्तै: बेल्लुबगर, घाटबेसी बगर र मलेखु-लामबगरबाट आवश्यक परिमाणमा निर्माण सामग्री उपलब्ध गराइदिन र ढुवानीमा सहजीकरण गरिदिन माग गरेको छ । मन्त्री गुरुङले भने, 'काममा कुनैपनि बहानामा ढिलासुस्ती सह्य हुनेछैन । यदि सम्पन्नता अनुसार काम भएन र गुणस्तरमा सम्पन्नता गरियो भने त्यस्ता कम्पनीलाई तत्काल ब्याक लिस्ट (कालोसूची) मा राखेर कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।' गृहमन्त्री गुरुङले यी समस्या समाधानका लागि सरकारले अन्तरमन्त्रालय समन्वय गरी आवश्यक सहजीकरण गर्ने आश्वासन दिए । उनले विकास निर्माणकार्यमा हुने राजनीतिक हस्तक्षेप र प्रशासनिक फ्रन्टलाई चिर्दै अघि बढ्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे ।

नयाँ वर्ष विशेष कार्यक्रम-२०८३

- नयाँ वर्षको स्वागत - विशेष साँफ
- DJ Dance - रमाइलो माहोल
- विशेष Snacks & Dinner Buffet

मिति: २०८२/१२/३०
समय: बेलुका ६:००
बजेबाट

Snacks Stall:

- भटमास सडिको
- Veg Momo/Chicken Momo
- Mustang Aalu
- Mushroom Crispy
- चिउरा भुटेको
- Chicken Taas/Pork Taas
- Pani Puri Stall

Dinner Buffet:

- Veg Biryani with Raita,
- Chicken Biryani with Raita
- Drinks as per MRP
- Complimentary 250ml Cold Drink

आउनुहोस् परिवार र साथीहरूसँग नयाँ वर्षको रमाइलो गर्ौं

Avaocado And Orchid Resort Pvt.Ltd. Hetauda
सम्पर्क: ९८५५०७०८१ ०५७-५२०२३५, ५२०६११

SUZUKI DENT PAINT CAMP

24th-29th Falgun, 2082

OFFERS

- 15% DISCOUNT ON FULL BODY DENT PAINT*
- 2 YEARS WARRANTY ON DENT AND PAINT*
- HASSLE-FREE INSURANCE CLAIM ASSISTANCE FOR A SEAMLESS EXPERIENCE*
- 1 YEAR WARRANTY ON PARTS*
- 50% DISCOUNT ON INTERIOR CLEANING*
- FREE 1. MINOR SCRATCH REMOVAL 2. UNDERBODY CHECK

Authorized Service Point in Hetauda
Himalayan Motors Pvt.Ltd.
हेटौंडा-२, चौकीटोल, ०५७-५२०३३३, ९८२४२०९६४, ९८०२५६८९६०

साजाकुरा
हाम्रो कुरा

चुनौतीमा औद्योगिक क्षेत्र

उद्योग कलकारखाना देशका मेरुदण्ड हुन् । गएको साता उद्योग संघ मकवानपुर र सीएनआइको साधारणसभा हेटौंडामा भएको छ । दुबै संस्थाको नयाँ नेतृत्व पनि चयन भएको छ । औद्योगिक प्रतिष्ठानका समयमा राज्य उदाशिन देखिएका कारण लगानीकर्ता पलायनको बाटोमा छन् । अमेरिकी सरकारले सहयोग गरेर निर्माण भएको हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रमा नयाँ उद्योग थपिन सकेको छैन । हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रमा कम्पाउण्ड वाल निर्माण हुन नसक्दा निजीक्षेत्रको अबैध रूपैयाँको लगानी शान्तिसुरक्षाको दृष्टिले जोखिममा रहेको छ । अमेरिकी सरकारको सहयोगमा ६१ वर्षअघि निर्माण गरिएको औद्योगिक क्षेत्रको पर्खाल निर्माण हुन सकेको छैन । औद्योगिक क्षेत्रको बीचबाट मकवानपुरको पूर्वीक्षेत्रमा जाने सडकमा वर्षौंदेखि निर्वाध सवारी सञ्चालनमा छ । औद्योगिक क्षेत्रको छेउमा रहेको राजमार्गमा दैनिक हजारौं सवारी साधन गुडिरहेका हुन्छन् । २५ मिटर सडक विस्तार अलमलको कारण हेटौंडामा रहेको औद्योगिक क्षेत्रमा निर्माण गरिने भनिएको वाल निर्माण अलमलमा परेको छ ।

औद्योगिक क्षेत्रमा रहेको उद्योगलाई सुरक्षा दिन औद्योगिक क्षेत्रको चारैतिर ६ किलोमिटर कम्पाउण्ड वाल लगाउनु जरुरी छ । उद्योगीले औद्योगिक क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक बाटो बन्द गर्न माग गर्न भने छोडेका छैनन् । पुरानो इतिहास बोकेको हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रमा रहेका १५ भन्दा बढी उद्योग पनि ऐतिहासिक नै छन् । जीर्ण भएका त्यस्ता भवन जुन धराप थापेभै अवस्थामा छन् । हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रमा रहेका औद्योगिक प्रतिष्ठानमा सुरक्षाको सामान्य उपायहरू पनि अपनाईएको छैन । हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रको मध्यभागबाट निस्कने सडक कुनै राजमार्ग भन्दा कम व्यस्त छैन । विना रोकतोका सार्वजनिक सवारी निर्वाध आवत/जावत गर्ने कारणले असुरक्षा महशुस भएको छ । हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्र एउटा खुल्ला गौचरणभन्दाभाषी उठ्न नसकेको गुनासो लगानीकर्ताले गरिरहेका छन् । गर्मी मौसममा हावाहुरीसँगै आगलागी पनि हुन सक्छ । तर, यत्रो ठूलो औद्योगिक क्षेत्रमा एउटा पनि बाह्ययन्त्र छैन । औद्योगिक क्षेत्रभित्र अत्याधुनिक बाह्ययन्त्र हुनुपर्ने संघले जनाएको छ । चुरि यामाईको जंगल र औद्योगिक क्षेत्रको सीमाना जोडिएको छ । आगलागीमात्र हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रको समस्या भने होइन । चुनौतीका चाडबाट गुज्रदै गरेको औद्योगिक क्षेत्रमा सुधार नगर्ने हो भने हेटौंडामा लगानी निभाउने सपना भाषणमा मात्र सीमित बन्ने लगानीकर्ताको आरोप छ । क्षेत्रफलको हिसाबले हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्र देशकै ठुलो औद्योगिक क्षेत्र हो । २०२० सालमा अमेरिकी सरकारको सहयोगमा स्थापना भएका यो औद्योगिक क्षेत्रमा १ सय ४३ उद्योग सञ्चालनमा रहेका छन् । ७ वटा उद्योग बन्द अवस्थामा रहेका छन् । बन्द उद्योगले २ सय ५५ रोपनी जग्गा ओगटेका छन् । कोभिड-१९ महामारी तथा आर्थिक मन्दीको कारण देशको अन्यत्र जस्तै हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रका उद्योगहरू शिथिल भएका छन् ।

कतिपय उद्योग भने सरकारी ऐन, नियम, कानूनको कारण समस्या भेल्ल बाध्य भएका छन् । बन्द भएका उद्योगलाई पत्राचार गरेर उद्योग सञ्चालनको वातावरण बनाउने, उद्योगीको गुनासो सुन्नेलायत कार्य भइरहेको औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन कार्यालयले जनाएको छ । सरकार परिवर्तन भएपिच्छे औद्योगिक नीति परिवर्तन हुँदा पनि उद्योगलाई संकटको अवस्था देखापरेको छ । सरकारले दुरगामी महत्व राख्ने औद्योगिक नीति बनाउनुपर्ने उद्योगीको भनाई छ । देशकै मध्यभागमा रहेको हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रमा नयाँ उद्योग आउनेक्रम बढेको छ । तर, औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन कार्यालयले नयाँ आउने उद्योगलाई सहज रुपमा जग्गा भने उपलब्ध गराउन सकेका छैन । हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रका उद्योगले वार्षिकरुपमा कच्चापदार्थको आयातमा लाग्ने भन्सार महशुस, उत्पादित बस्तु विक्रीमा लाग्ने भ्याट, अन्तशुल्कलायत शीर्षकमा वार्षिक १३ अर्ब रूपैयाँ राजश्व तिर्दै आएका छन् । यो साना करदाताको सूचीमा रहेका औद्योगिक प्रतिष्ठानको विवरण भएको बताइएको छ । ठूला करदाताको सूचीमा रहेका करदाताले तिरेको राजश्व यसमा समावेश नभएको उद्योग संघले जनाएको छ ।

दलगत विद्यार्थी संगठन खारेजीले विश्वविद्यालय सुध्रिन्छ ?

सुरज सेजुवाल

सरकारले स्वकीकृत गरेको शासकीय सुधार सम्बन्धी एक सय कार्यसूचीको बुँदा नम्बर ८६ मा दलीय विद्यार्थी संगठनका संरचनाहरू हटाई ९० दिनभित्र स्टुडेन्ट काउन्सिल वा थ्याइस अफ स्टुडेन्ट बनाउने भनिएको छ । शिक्षा क्षेत्रमा देखिएको दलीय हस्तक्षेप, विद्यार्थीको वास्तविक आवाज प्रतिनिधित्व हुन नसकेको अवस्था तथा शैक्षिक गुणस्तरमा आएको गिरावटको समस्या समाधान गर्न यस्तो गर्न लागिएको उल्लेख छ । योसँगै विश्वविद्यालय सुधारको बहस विद्यार्थी संगठन रहने कि हटाउने भन्नेतर्फ केन्द्रित देखिन्छ ।

विश्वविद्यालय सुधारको वास्तविक प्रश्न विद्यार्थी संगठनको अस्तित्व होइन विश्वविद्यालयको संरचना, प्रशासनिक स्वायत्तता, प्रतिनिधित्व प्रणाली र संवैधानिक अधिकारसँग सम्बन्धित विषय हो । सबैभन्दा पहिले स्पष्ट रूपमा भन्नुपर्ने कुरा के हो भने विश्वविद्यालयमा दलीय हस्तक्षेप बन्द गर्नुपर्छ भने विषयमा विभक्ति छैन र यो सहमति न्यायोचित पनि छ । विश्वविद्यालय राजनीतिक भर्ती केन्द्र बन्नुहुँदैन । तर दलआवद्ध विद्यार्थी संघ-संगठनले गर्दा मात्र विश्वविद्यालय विधियो भन्ने निष्कर्ष अर्थात्सत्य मात्र हो । विश्वविद्यालय सुधारको बहसलाई विद्यार्थी संगठन हटाउने विषयमा सीमित गर्नु वास्तविक संरचनात्मक प्रश्नलाई विषयान्तर गर्नु जस्तै हुन सक्छ ।

पछिल्लो समय नेपाल विद्यार्थी संघ लगायत संघ-संगठनले आफ्नो संरचना, भूमिका र दलीय सम्बन्धबारे आत्मसमीक्षा गर्दै कार्यगत स्वायत्तता, उत्तरदायित्व र संस्थागत सुधारको प्रस्ताव अर्थात् सारिसकेको छ । विद्यार्थी संगठन दलको अधीनस्थ संरचना होइन आफ्नै नीति, स्वायत्तता र विद्यार्थी हितको आधारमा सञ्चालन हुने सांकेतिक संस्थाका रूपमा रूपान्तरण हुनुपर्छ भन्ने धारणा पनि स्थापित भइसकेको छ । यसको अर्थ विद्यार्थी संगठनहरू स्वयं पनि सुधारको पक्षमा छन् ।

विश्वविद्यालयको स्थायी संरचना विद्यार्थी कि प्रशासन ?

विश्वविद्यालय सुधारको बहसमा एउटा महत्त्वपूर्ण संरचनात्मक प्रश्न के हो भने विश्वविद्यालयको स्थायी संरचना को हो ? विद्यार्थीहरू विश्वविद्यालयको स्थायी संरचना होइनन् । एक विद्यार्थी औसतमा बढीमा चार देखि ६ वर्षसम्म विश्वविद्यालयमा बस्छ । सेमेस्टर प्रणाली लागू भएपश्चात् एकै संकायमा दोहोर्चाएर भर्ना गर्न सकिने व्यवस्था पनि छैन, पहिले जस्तो विद्यार्थी राजनीति गर्न वा स्वविद्युको निर्वाचन लड्न विद्यार्थीहरू क्याम्पसमै छुँगेर बस्ने गलत अभ्यास बन्द भइसकेको छ तर विश्वविद्यालयका कर्मचारी, प्राध्यापक र प्रशासनिक संरचना पच्चीस-तीस वर्षसम्म त्यही संस्थामा रहन्छन् ।

विश्वविद्यालयको प्रशासनिक संस्कृति, नीति, निर्णय प्रक्रिया, पदाधिकारी नियुक्ति प्रणाली, शैक्षिक क्यालेन्डर र संस्थागत चरित्र निर्माण गर्ने स्थायी तत्व विद्यार्थी होइनन् विश्वविद्यालयका कर्मचारी, प्राध्यापक र प्रशासनिक संरचना हुन् । त्यसैले स्वाभाविक प्रश्न उठ्छ विश्वविद्यालयमा

समस्या छ भने त्यसको मूल कारण अस्थायी संरचना (विद्यार्थी) हो कि स्थायी संरचना (प्रशासन, प्राध्यापक, कर्मचारी) ? कारण र समस्याको वास्तविक सम्बन्ध स्थापित नगरी गरिएको कुनै पनि नीतिगत हस्तक्षेपको तर्कसंगत आधार नै कमजोर हुन जान्छ । नेपालका विश्वविद्यालय र क्याम्पसहरूमा केवल दलीय विद्यार्थी संगठन मात्र छैनन् । विश्वविद्यालयभित्र शिक्षक संघ, कर्मचारी संघ, प्राध्यापक संघ, विभिन्न पेशागत संगठन, सांस्कृतिक तथा साहित्यिक संगठन, सामुदायिक, अध्ययन घरहरू र वैचारिक समूह जस्ता विभिन्न संघसंस्था क्रियाशील छन् । यीमध्ये धेरै संघसंस्था प्रत्यक्ष रूपमा राजनीतिक दलसँग आवद्ध नभए पनि निश्चित विचार, दर्शन वा सिद्धान्तमा आधारित हुन्छन् । लोकतान्त्रिक समाजमा विचार, संगठन र बहसलाई पूर्ण रूपमा अलग गर्न सम्भव पनि छैन र आवश्यक पनि छैन । त्यसैले केवल दलीय विद्यार्थी संगठनको संरचना हटाएपछि विश्वविद्यालय स्वतः सुधार हुन्छ भन्ने निष्कर्ष नै नीतिगत रूपमा नै प्रशासनिक रूपमा, न संरचनात्मक रूपमा कुनै पनि दृष्टिले तर्कसंगत देखिँदैन ।

स्वतन्त्र विद्यार्थी संघ प्रणालीको यथार्थ

विश्वविद्यालयमा हुने स्वविद्यु निर्वाचन प्रणाली पूर्ण रूपमा दलीय अधीनमा रहेको प्रणाली होइन । यो तथ्य नीतिनिर्माताले स्वीकार गर्नुपर्छ । स्वविद्युमा निर्वाचन लड्न २८ वर्ष उमेर हद तोकिएको छ । स्वविद्युमा दलीय संघ-संगठन मात्र होइन, स्वतन्त्र समूहले समेत चुनावमा प्रतिस्पर्धा गर्न पाउँछन् । विद्यार्थीले दलगत आवद्ध विद्यार्थी संगठनको फण्डा वा चिह्नमा मतदान गर्दैनन् । प्रत्यक्षतर्फ उम्मेदवारको नाममा र समानुपातिकतर्फ संघसंगठन वा स्वतन्त्र समूहलाई मतदान गर्छन् । हाल अभ्यासमा रहेको स्वविद्यु निर्वाचन प्रणाली यसर्थ मिश्रित प्रतिनिधित्व प्रणाली हो, पूर्ण रूपमा पार्टी नियन्त्रणको प्रणाली होइन । विश्वविद्यालय ऐन र नियमावली अनुसार निर्वाचित स्वविद्युको कार्यकाल समाप्त भएको छैन भने, कार्यकाल समाप्त हुनुअगावै नयाँ स्टुडेन्ट काउन्सिल लागू गर्ने विषय तीनवटा स्थापित कानूनी सिद्धान्तसँग जोडिन्छ ।

कानून शासनको सिद्धान्तले कानूनी संरचना र प्रक्रियाको पालना अनिवार्य भन्छ । लोकतान्त्रिक म्यान्डेटले निर्वाचित जनप्रतिनिधि वा विद्यार्थी प्रतिनिधिको कार्यकालमा मध्यवर्ती हस्तक्षेप गर्नुले लोकतान्त्रिक वैधताको प्रश्न

विश्वविद्यालय सुधारको वास्तविक प्रश्न एउटा मात्र हो हामी विश्वविद्यालय सुधार गर्न चाहन्छौं कि विश्वविद्यालयको एउटा संरचना मात्र हटाउन चाहन्छौं ? यही प्रश्नको उत्तरले विश्वविद्यालय सुधारको वास्तविक दिशा तय गर्नेछ र त्यो उत्तर संविधान, कानून र लोकतान्त्रिक मूल्यको कसीमा जाँचिनु आवश्यक छ ।

उठाउँछ । लेजिटीमेट एक्सपेक्टेसनको सिद्धान्त अनुसार जुन सिद्धान्त नेपालको सर्वोच्च अदालतले पनि विभिन्न मुद्दामा स्वीकार गरिसकेको छ कानूनी प्रक्रियाद्वारा निर्वाचित निकायको सदस्यहरूलाई आफ्नो कार्यकाल पूरा गर्ने अपेक्षाको संरक्षण हुनुपर्छ ।

यी तीनवटा सिद्धान्तको उल्लंघन हुने गरी कुनै पनि कार्यकारी निर्देशन वा नीति बनाउनु भनेको अधिकार क्षेत्र भन्दा बाहिर जानु हो । जसलाई अधिकार क्षेत्र विहीनताको सिद्धान्त पनि भनिन्छ ।

विद्यार्थी संगठन प्रतिबन्धको प्रश्न

नेपालको संविधान, २०७२ को धारा १७ ले नागरिकलाई विचार तथा अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता, शान्तिपूर्ण भेला हुने स्वतन्त्रता र संघ तथा संस्था खोल्ने स्वतन्त्रता प्रत्याभूत गर्दछ । धारा १८ ले कानूनको समान संरक्षण र भेदभावरहित व्यवहारको हक सुनिश्चित गर्दछ । संविधानको धारा ४६ ले संवैधानिक उपचारको हकलाई मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरेको छ, जसअनुसार मौलिक हकको उल्लंघन भएमा सर्वोच्च अदालतमा रिट निवेदन गर्ने अधिकार प्रत्येक नागरिकलाई छ ।

विश्वविद्यालय सार्वजनिक संस्था भएकाले मौलिक हक त्यहाँ पूर्ण रूपमा लागू हुन्छन् । त्यसैले विश्वविद्यालय परिस्तरभित्र संघसंस्था खोल्न, संगठन गर्न र विचार व्यक्त गर्न नपाउने व्यवस्था हकको रूपमा स्थापित गरेको छ, जसअनुसार मौलिक हकको उल्लंघन भएमा सर्वोच्च अदालतमा रिट निवेदन गर्ने अधिकार प्रत्येक नागरिकलाई छ ।

विश्वविद्यालय सार्वजनिक संस्था भएकोले मौलिक हक त्यहाँ पूर्ण रूपमा लागू हुन्छन् । त्यसैले विश्वविद्यालय परिस्तरभित्र संघसंस्था खोल्न, संगठन गर्न र विचार व्यक्त गर्न नपाउने व्यवस्था हकको रूपमा स्थापित गरेको छ, जसअनुसार मौलिक हकको उल्लंघन भएमा सर्वोच्च अदालतमा रिट निवेदन गर्ने अधिकार प्रत्येक नागरिकलाई छ ।

स्टुडेन्ट काउन्सिलको वैधता

नेपालमा अभ्यासमा रहेको स्टुडेन्ट काउन्सिल प्रायः शैक्षिक संस्थाहरूको प्रशासनको प्रभावमा सञ्चालन हुने गरेको पाइन्छ । धेरै विद्यालय तथा कलेजहरूमा यसको गठन प्रक्रिया पूर्ण रूपमा स्वतन्त्र र लोकतान्त्रिक हुँदैन, किनकि सदस्यहरू प्रायः प्रशासनद्वारा मनोनयन गरिन्छन् वा सीमित सहभागिता सहित चयन गरिन्छन् ।

यसले विद्यार्थीलाई स्वतन्त्र रूपमा संगठन निर्माण गर्ने, आफ्ना विचार बुला रूपमा व्यक्त गर्ने वा आफ्नो हकहितका लागि आन्दोलन गर्ने अवसर कम बनाउँछ । यस्ता काउन्सिलहरू कार्यक्रम सञ्चालन, औपचारिक गतिविधि व्यवस्थापन तथा प्रशासनलाई सल्लाह दिने भूमिकामा सीमित रहने हुँदा विद्यार्थीको वास्तविक प्रतिनिधित्व र सशक्त सहभागिता सुनिश्चित हुन सक्दैन, जसले यसको मूल उद्देश्य कमजोर बनाउँछ ।

यदि यस्तो संरचना बनाइयो भने, त्यो वास्तविक विद्यार्थी प्रतिनिधित्व नभई प्रशासनिक समिति मात्र हुनेछ । कानूनी दृष्टिबाट हेर्दा, यसलाई विद्यार्थी प्रतिनिधित्व भनेर प्रस्तुत गर्नु लोकतान्त्रिक मूल्यमान्यता विपरितको प्रतिनिधित्व मानिन्छ । प्रतिनिधित्व भन्नाले निर्वाचन, स्वायत्तता र जवाफदेहिता जस्ता आधारभूत तत्वहरू अनिवार्य हुन्छन् ।

मानिस विचारविहीन हुन सक्दैन, र विद्यार्थी प्रतिनिधित्व भनेको विचार, नीति, दृष्टिकोण र कार्यक्रम बोकेको व्यक्ति नै हो । त्यसैले नैराजनीतिक विद्यार्थी प्रतिनिधित्व पूर्ण रूपमा सम्भव छैन मूल प्रश्न राजनीति हटाउने होइन र जवाफदेहिता बढाउने हो । विश्वविद्यालय सुधारको प्रश्न विद्यार्थी संगठन रहने कि हटाउने भन्ने होइन । मूल प्रश्न तीनवटा छन् विद्यार्थीको वास्तविक र संवैधानिक रूपमा प्रतिनिधित्व कसरी स्थापित गर्ने, विश्वविद्यालयलाई राजनीतिक हस्तक्षेपबाट लिगल्ली इन्सुलेटड कसरी गर्ने, र विश्वविद्यालय प्रशासनलाई कसरी स्वायत्त, पारदर्शी र उत्तरदायी बनाउने ।

विश्वविद्यालयमा राजनीतिक भर्ती केन्द्र पनि हुनुहुँदैन तर विश्वविद्यालयमा विद्यार्थी प्रतिनिधित्व शून्य पनि बनाइनु हुँदैन । संविधानले प्रत्याभूत गरेको संगठन स्वतन्त्रतालाई 'एडमिनिस्ट्रेटिभ अर्डर' ले खारेज गर्न सकिँदैन । समाधान प्रतिबन्ध होइन संस्थागत सुधार, वैधानिक स्वायत्तता, उत्तरदायित्व र कानूनी शासनमा आधारित लोकतान्त्रिक प्रतिनिधित्व प्रणालीको सुधार हो ।

विश्वविद्यालय सुधारको वास्तविक प्रश्न एउटा मात्र हो हामी विश्वविद्यालय सुधार गर्न चाहन्छौं कि विश्वविद्यालयको एउटा संरचना मात्र हटाउन चाहन्छौं? यही प्रश्नको उत्तरले विश्वविद्यालय सुधारको वास्तविक दिशा तय गर्नेछ र त्यो उत्तर संविधान, कानून र लोकतान्त्रिक मूल्यको कसीमा जाँचिनु आवश्यक छ ।

(साभार: अनलाइनखबर)

शिक्षामा सुधार: नक्कल होइन, सन्दर्भअनुकूल रूपान्तरण आवश्यक

एजिजला भट्ट नेपाल

देशले नयाँ गति लिइरहेको देख्दा म अत्यन्तै खुसी छु । विकासका विभिन्न आयामहरूमा परिवर्तनका संकेतहरू देखिन थालेका छन् । तर नेतृत्वमा रहेका व्यक्तिको नीति निर्माण गर्दा केवल आफ्नो वरिपरि सीमित दृष्टिकोण राख्नु हुँदैन । विशेषगरी शिक्षाजस्तो संवेदनशील क्षेत्रमा निर्णय गर्दा देशको वास्तविक अवस्था, विविधता र तयारीलाई गहिरो रूपमा बुझ्नु अत्यन्त आवश्यक हुन्छ । नीति कागजमा मात्र देखिनु मात्र पर्याप्त हुँदैन, त्यसले व्यवहार मा पनि काम गर्नुपर्दछ । अहिले कक्षा पाँचसम्मका बालबालिकालाई परीक्षा नलिने, होमवर्क नदिने जस्ता नीतिहरूको चर्चा भइरहेको छ ।

यी अवधारणाहरू केही विकसित देशहरूमा सफल अभ्यासका रूपमा लागू भएका हुन सक्छन् । तर हामीले सिधै त्यही मोडल नक्कल गर्नु भन्दा पहिले एउटा महत्त्वपूर्ण प्रश्न सोच्नुपर्छ: के हामी त्यसका लागि तयार छौं ? सन्दर्भ नबुझी गरिने सुधार सुधार होइन जोखिममा परिणत हुनसक्छ । मेरो आफ्नै कक्षाको अनुभवले मलाई बारम्बार एउटा कुरा सम्झाइरहेको छ: हामी समाजको यथार्थ फरक छ । धेरै अभिभावकहरू आफ्नो दैनिक जीविकोपार्जनमै व्यस्त हुनुहुन्छ । कतिपय अभिभावकसँग आफ्ना बालबालिकासँग बसेर

पढाउने समय मात्र होइन, त्यसका लागि आवश्यक आधारभूत जानकारी पनि हुँदैन । अफ ग्रामीण र दूरदराजका क्षेत्रमा त यो अवस्था फन् स्पष्ट देखिन्छ ।

यस्तो अवस्थामा "घरमै सिक्ने वातावरण" भन्ने अवधारणा कागजमा आकर्षक देखिए पनि व्यवहारमा त्यति प्रभावकारी नहुन सक्छ । घरमा साथ नहुँदा विद्यालय नै विद्यार्थीको पहिलो र कहिलेकाहीँ एकमात्र सिकाइको आधार बनिरहेको हुन्छ । परीक्षा प्रणालीलाई पूर्ण रूपमा हटाउनु समाधान हो जस्तो मलाई लाग्दैन । तर कक्षामा मैले देखेको एउटा यथार्थ के हो भने- जब मूल्यांकनको कुनै स्पष्ट आधार हुँदैन, विद्यार्थीहरूको ध्यान र जिम्मेवारीबोधमा पनि असर पर्न थाल्छ । परीक्षा नै सबै कुरा होइन, तर त्यसले सिकाइलाई एउटा दिशा चाँहि पक्का दिन्छ ।

त्यसैले पूर्ण रूपमा परीक्षा प्रणालीलाई हटाउनु भन्दा सुधार गर्नु उपयुक्त हुन्छ । मापन बिना सुधार सम्भव हुँदैन, तर गलत मापनले सिकाइलाई विगान गर्न सक्छ । हामीले समाजमा एउटा धारणा बुझाउन जरुरी छ, अंक मात्र सफलताको मापदण्ड होइन । मैले पढाएका विद्यार्थीहरूमा पनि देखेको छु, सबैको धमता, रुचि र गति फरक हुन्छ । विद्यार्थीलाई अंकले होइन, सम्भावनाले चिन्ने दिन आउनुपर्छ । शिक्षण पेशामा प्रवेश गर्दा मैले यसलाई यति गहिरोइच्छा बुझेँ सुरु गरेको थिएँ । तर समयसँगै कक्षाकोठामा बसेर, विद्यार्थीहरूसँग काम गर्दै जाँदा मैले बुझेँ, शिक्षण केवल विषयवस्तु बुझाउने प्रक्रिया मात्र होइन, यो त विद्यार्थीको सम्भावना चिन्ने र विकास गर्ने प्रक्रिया पो रहेछ ।

राम्रो शिक्षक त्यो होइन जसले पढाउँछ मात्र, त्यो हो जसले विद्यार्थी भित्रको सम्भावना उजागर गर्न सक्छ । मैले काम गर्ने क्रममा विभिन्न प्रकारका शैक्षिक संस्थाहरू

देखेँ । नाम चलेका देखि साधारणसम्म । विशेषगरी दूरदराजबाट आएका विद्यार्थीहरूसँग काम गर्दा धेरै अन्तर महसुस भयो । कतिपय विद्यार्थीहरूलाई आधारभूत सीपहरू, जस्तै इमेल कसरी प्रयोग गर्ने समेत थाहा हुँदैन । शिक्षाको वास्तविक मूल्य नतिजामा होइन, परिवर्तनबाट देखिन्छ । भर्ना प्रक्रियाको सन्दर्भमा पनि मैले केही प्रश्नहरू महसुस गरेको छु । शुल्कमा नै परीक्षा लिएर विद्यार्थीलाई उत्तीर्ण/अनुत्तीर्णका आधारमा छुट्टयाएर भर्नाको अवसरबाट वञ्चित गर्नु कति उचित छ? मेरो बुझाइमा, यस्तो अभ्यासले समान अवसरको भनावा कमजोर बनाउँछ । तर, अध्ययन प्रक्रिया र स्तर निर्धारणका लागि प्रारम्भिक मूल्यांकन भने उपयोगी हुन सक्छ ।

त्यसैगरी, प्रत्येक शैक्षिक सत्रको अन्त्यमा विद्यार्थीहरूको सिकाइको स्तर बुझ्न कुनै न कुनै तरिका आवश्यक हुन्छ । यसले केवल अंक दिने काम मात्र गर्दैन, शिक्षकलाई पनि आफ्नो पढाउने तरिका सुधार गर्न मूका दिन्छ । सही मूल्यांकनले विद्यार्थीलाई मात्र होइन, शिक्षकलाई पनि सिक्ने मौका प्रदान गर्दछ । निश्चित पाठ्यक्रम बनाउनुको उद्देश्य नै विद्यार्थीहरूले आवश्यक ज्ञान हासिल गर्नु भन्ने हो । त्यसैले परीक्षालाई डरको माध्यम होइन, सिकाइको सहयोगी साधन बनाउन जरुरी छ । नत्र केवल समय बितेकै आधारमा तयहुँदै गर्ने प्रवृत्तिले शिक्षाको गुणस्तर खस्कदै जाने खतरा मैले देखेको छु । समय बित्दैमा सिकाइ हुँदैन, सिकाइका लागि संलग्नता अत्यन्त आवश्यक हुन्छ ।

विद्यार्थीलाई सिकाउने प्रक्रिया कहिल्यै सजयमा आधारित हुनुहुँदैन भन्ने कुरामा म पूर्ण रूपमा विश्वास राख्छु । मेरो अनुभवमा, जब विद्यार्थीलाई बुझेँ, उनीहरूको रुचि र जिज्ञासालाई ध्यान दिएर पढाइन्छ, सिकाइ स्वतः प्रभावकारी हुन्छ । साना बालबालिकाको उमेर

सिक्ने, बुझ्ने र अन्वेषण गर्ने समय हो । यदि अभिभावकहरू यसमा सक्रिय रूपमा संलग्न हुन सक्नुभयो भने यसको प्रभाव अत्यन्त सकारात्मक हुन्छ । तर म कहिलेकाहीँ सोच्ने गर्छु कतिपय अभिभावकहरूलाई आफ्ना बालबालिकाले मोबाइलमा के हेरिरहेका छन् भन्ने सम्म जानकारी हुँदैन । डिजिटल युगमा अभिभावकको भूमिका फन् चुनौतीपूर्ण र फन् महत्वपूर्ण बनेको छ । परीक्षाले दबाव दिन्छ भन्ने कुरा पनि हामी सुन्छौं । तर मेरो अनुभवमा, सन्तुलित दबावले विद्यार्थीलाई तयारी गर्न प्रेरित गर्छ । दबाव होइन, दबावको व्यवस्थापन नै सिक्न र सिकाउनुपर्ने देखिन्छ ।

कक्षा ११ बाट बढी परीक्षा हटाइएको निर्णयको प्रभाव पनि कक्षामा देखिन्छ । धेरै विद्यार्थीहरू "अहिले त सजिलो छ, पछि पढौंला" भन्ने सोचमा हुन्छन् । नीतिले सजिलो बनाउँदा कहिलेकाहीँ जिम्मेवारी बोध घटिँदो रहेछ । शिक्षकको भूमिकाबारे पनि धेरै भ्रम छन् जस्तो लाग्छ । शिक्षक सधैं अत्यन्त नरम मात्र हुन सक्दैनन् । मेरो अनुभवमा, कक्षामा स्पष्टता, अनुशासन र सन्तुलित व्यवहार अत्यन्त आवश्यक हुन्छ । नरम हुनु राम्रो हो, तर स्पष्ट र दृढ हुनु पनि एक असल शिक्षकमा हुनु पर्ने गुण हुन् । अन्ततः, शिक्षा नीति बनाउँदा हामी आफ्नै सन्दर्भलाई केन्द्रमा राख्नुपर्छ ।

नेपाल केवल सहरमा सीमित छैन, दूरदराजका गाउँहरूमा पनि उचित वास्तविक नेपाल बस्छ । देशको शिक्षा नीति सहरका कक्षाकोठामा मात्र होइन, गाउँका यथार्थमा पनि सफल हुनुपर्छ । परिवर्तन आवश्यक छ, तर त्यो सोचविचार गरेर, क्रमिक रूपमा र जिम्मेवार ढंगले गरिनुपर्छ । सुधारको नाममा हतार गर्नु भन्दा, सही दिशामा हिंड्नु राम्रो हो । बदलाव एकैचोटि आउँदा भटका लाग्छ त्यसैले यस सन्दर्भमा सुस्त तर लगातार बदलाव गर्दा उपयुक्त हुन्छ भन्दा अतिथुक्ति नहोला ।

(साभार: न्यूज अफ नेपाल)

महत्त्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

मकवानपुर प्रहरी एम्बुलेन्स सेवा

प्रहरी कन्ट्रोल:	१००	नेपाल रेडक्रस:	५२०७११, ९८५५०२८९५२
जिल्ला ट्राफिक:	५२०५९९	हेटौंडा अस्पताल:	५२०३०५
वडा प्रहरी:	५२०२९९	परिवार नियोजन संघ:	५२०७५५, ९८५१०५५००
पशुपतिनगर इलाका:	५२०५९८	मनहरी रेडक्रस:	९८५५१०५८२१
पालुङ इलाका:	६२०५६७	छतिवन रेडक्रस:	९८५१२२२२११
मनहरी इलाका:	९८५५०९०९१६	भीमफेदी रेडक्रस:	६२०६९९
इलाका फापरबारी:	६२१९८०	पालुङ रेडक्रस:	९८५४२०७४०१
इलाका भीमफेदी:	६९१४६२	बज्रबाराही रेडक्रस:	९८५५३०२९८४
इलाका टिगान:	९८५२९९३३६१	सहकारी अस्पताल:	०५७-५२२८८७७, ९८५५६१९१९४
चौकीटोल चौकी:	९७४२५५९५०१	बसामाई एम्बुलेन्स:	९८५५२९७५७९
चित्लाङ चौकी:	६९२०००	बाणेश्वर यन्त्र:	१०१
चौघडा चौकी:	९८५४०५४६०४	बाल हेल्थलाइन नेपाल:	१०९८
नेवारपानी चौकी:	९७५५०००२९९	माइती नेपाल:	५२१०५०
फाखेल चौकी:	९८५४०३१३९७	अपाङ्ग बाल अस्पताल:	९८५५२९६४४५
पदमपोखरी चौकी:	९८५५०९१७८९		

सांठानिक हितको लागि
साजाकुरा राष्ट्रिय दैनिक

भोलिको पात्रो

भोलि वि.सं. २०८२ चैत ३९ गते सोमबार १३ अप्रिल २०२६ । एकादशी, वैशाख कृष्णपक्ष ।
चौलागा ११४६ ने.सं. । सूर्योदय ५:४४ सूर्यास्त ६:२७ ।

आजको राशिफल

मेघ	: विवाद बढ्न सक्नेछ	तुला	: शुभ समाचार सुन्न पाइनेछ
वृष	: उत्साह कम हुनेछ	वृश्चिक	: मान सम्मान पाउन सकिनेछ
मिथुन	: कार्य-सिद्धिबाट सुख मिल्नेछ	धनु	: मन खिन्न हुन सक्नेछ
कर्कट	: उदर-विकार हुन सक्नेछ	मकर	: व्यापार व्यवसायबाट लाभ हुनेछ
सिंह	: परिवारमा उन्मत्ति हुनेछ	कुम्भ	: राजनीतिमा सफलता मिल्नेछ
कन्या	: काममा रोकवट आउन सक्नेछ	मीन	: काममा विलम्ब हुनेछ

प्रधानमन्त्रीको भारत भ्रमणबारे सैद्धान्तिक सहमति, मिति तय हुन बाँकी

काठमाडौं/प्रधानमन्त्री बलेन्द्र शाहले भारत भ्रमण गर्नेबारे दुई देशबीच सैद्धान्तिक सहमति भए पनि भ्रमण भने केही समयपछि मात्रै हुने भएको छ ।

भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले प्रधानमन्त्रीमा शाह निर्वाचित भएपछि दिएको बधाईपत्रमा भारत भ्रमणको निम्तो पनि गरेका थिए । त्यसको जवाफ फर्काउँदा नै प्रधानमन्त्री शाहले आफू 'उचित समयमा भारतको भ्रमण गर्ने' उल्लेख गरिएको परराष्ट्रमन्त्री शिशिर खनालले संचारकर्मीलाई बताए ।

उनका अनुसार, भारतीय विदेशमन्त्री एस जयशंकरसँगको वार्तामा पनि प्रधानमन्त्रीको भारत भ्रमणबारे सैद्धान्तिक सहमति भएको थियो । यद्यपि मिति तय गर्नुअघि लामै तयारी बाँकी रहेको मन्त्री खनालले संचारकर्मीसँगको कुराकानीका क्रममा भने । 'अन्य दुईपक्षीय विषयसँगै दुई देशबीच उच्चस्तरीय भ्रमणका विषयमा पनि छलफल भएको हो । मिति नै तय भएको होइन', परराष्ट्रमन्त्री खनालले बताए ।

र त्यसपछि बनेको नयाँ सरकारका प्राथमिकताका बारेमा कुराकानी भएको थियो । त्यस क्रममा आफूले भारतीय विदेशमन्त्रीसँग नयाँ सर कारले नेपालको परराष्ट्र नीतिसँगै नेपाल-भारत सम्बन्धका विविध आयामबारे समीक्षा गरिरहेकोबारे जानकारी दिएको परराष्ट्रमन्त्री खनालले बताए । 'नेपाल भारतबीच अत्यन्तै गहिरो राजनीतिक, आर्थिक तथा जनस्तरको सम्बन्ध छ । त्यसबारे हामीले अध्ययन गरिरहेका छौं । त्यस क्रममा नेपालले दुई देशको सम्बन्धका प्राथमिकताहरू

निर्धारण गर्ने छु', मन्त्री खनालले भने, 'त्यो सकेपछि दुई देशबीच विभिन्न संयन्त्रमार्फत वार्ता तथा छलफल गरी । सँगसँगै उच्चस्तरीय भ्रमणको तयारी पनि गरी भन्ने कुरा मिलाउँछौं ।' उक्त विषयलाई भारतीय विदेशमन्त्री जयशंकरले पनि सकारात्मक रूपमा लिएको उनले बताए । 'त्यसलाई भारतीय विदेशमन्त्री जयशंकरले पनि सकारात्मक रूपमा लिनुभयो', मन्त्री खनालले भने । नेपाल र भारतबीच ४० वटाभन्दा धेरै विभिन्न दुईदेशीय संयन्त्रहरू छन् । ती संयन्त्रहरूलाई सक्रिय बनाएर दुई देशबीचको संवाद र

सहकार्यलाई सघन बनाउने सहमति दुई मन्त्रीबीच बनेको पनि उनले बताए । **भारतीय विदेश सचिवको नेपाल भ्रमण हुने** प्रधानमन्त्रीको भ्रमण हुनुअघि भारतीय विदेश सचिव विक्रम मिश्रीको नेपाल भ्रमण हुने भएको छ । नेपाल सरकारले आफूना प्राथमिकताहरू निर्धारण गरिसकेपछि परिचयात्मक भ्रमण सँगसँगै उच्चस्तरीय भ्रमणको पनि तयारी हुने गरी आफूले विदेश सचिव मिश्रीलाई नेपाल भ्रमणमा पठाउने जानकारी जयशंकरले दिएको मन्त्री खनालले बताए ।

जिल्लास्तरीय साइकल रेस प्रतियोगिता सम्पन्न

साझाकुरा संवाददाता हेटौंटा, २८ चैत/नयाँवर्ष २०८३ को अवसरमा हिमालयन राइडर्स सोसाइटी, हेटौंटाद्वारे जिल्लास्तरीय साइकल रेस प्रतियोगिता गरेको छ ।

१२ वर्षमुनिका बाल बालिकालाई लक्षित गरी संचालन गरिएको प्रतियोगितामा आयुष थापा प्रथम, आयुषमान तिमिल्सिना दोस्रो, डेविड सिलवाल तेस्रो र सयव श्रेष्ठ तथा विद्या कोइराला सान्त्वना भन्ने पुरस्कार भएका छन् । स्वस्थ जीवनशैली र वातावरण संरक्षणप्रति सचेतना फैलाउने उद्देश्यले प्रतियोगिता गरिएको सोसाइटीका अध्यक्ष राजु थापाभारले बताए । यसै ४५ वर्ष उमेर पार गरेकाहरूका लागि आयोजना गरिएको भेटाउन्स

साइकल रेस प्रतियोगितामा हरेश राई प्रथम, दुर्गा लामिछाने दोस्रो, हरिशरण थापा तेस्रो तथा चेतनाथ आचार्य र दीपक राई सान्त्वना भएका थिए । नेपाल पत्रकार महासंघ मकवानपुरका पूर्वअध्यक्ष तथा हिमालयन राइडर्स सोसाइटीका सल्लाहकार भानुभक्त आचार्य र सामाजिक अभियन्ता तथा सोसाइटीका सल्लाहकार विशालराज महतले सामूहिक रूपमा रिजन काटेर भेटाउन्स प्रतियोगिताको उद्घाटन गरेका थिए । सोसाइटीले भेटाउन्स साइकल रेस गरेको यो तेस्रो संस्करण हो । २०५४ र २०८० मा मेचीमहाकाली साइकल यात्रा सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्ने लक्ष्मीचरण श्रेष्ठ र भानुभक्त आचार्य तथा

२०८० र २०८२ मा दोहोरो मेचीमहाकाली साइकलयात्रा गर्ने मकवानपुरको पहिलो महिला सीता श्रेष्ठसहित विकास बानियाँ र चेतनाथ आचार्यलाई सम्मानीत गरिएको थियो । करिव १३ किमि रेसमा प्रथम हुने राइले २४ दसमलव ३८ मिनेटमा निर्धारित दूरी पार गरेका थिए । हेटौंटा उपमहानगरपालिका वडा नं ८ ले प्रतियोगिताका लागि आर्थिक सहयोग गरेको सोसाइटीका अध्यक्ष थापाभारले जानकारी दिए । खेलाडीका लागि एग्रो थाई फुड्स प्राइमले जर्सी उपलब्ध गराएको थियो । प्रतियोगितामा विजयी हुने खेलाडीलाई शिल्ड, मेडल प्रमाणपत्र तथा नगद पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो ।

विवादित बन्यो राष्ट्रिय अपांग महासंघको महाधिवेशन

बुटवल/राष्ट्रिय अपांग महासंघ नेपालको १०औं राष्ट्रिय महाधिवेशन विवादित बनेको छ । महासंघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष रामबहादुर कार्की र महासचिव सुगम भट्टराई सहितको पक्षले विधान विपरीत र अदालतको निर्देशन अवज्ञा गर्दै जबरजस्ती चुनाव गराइएको भन्दै निर्वाचन बहिष्कार गरेका छन् । असन्तुष्ट पक्षले महासंघको विधान विपरीत वितरण गरिएका सदस्य संख्याहरूको छानबिन माग गरेकामा कार्कीको सुनुवाइ नगरी गरिएको सदस्यता वितरण र सोको आधारमा आएका प्रतिनिधिहरूको संलग्नतामा गरिएको महाधिवेशन विधान विपरीत भएको दाबी गरेको छ । उच्च अदालत पाटनले महाधिवेशनको विवाद सम्बन्धमा परेको निवेदनमा चैत २६ गते

गरेको आदेश अनुसार २०८३ वैशाख ३ गते दुवै पक्षलाई छलफलमा बोलाइएको सन्दर्भमा सो भन्दा अगाडि अदालतको मानहानी हुने गरी महाधिवेशन र निर्वाचन गराइएको गैरकानूनी भएको वरिष्ठ उपाध्यक्ष रामबहादुर कार्कीको भनाइ छ । महाधिवेशन प्रतिनिधिमार्फि प्रहरी दमन गरेर गैरकानूनी रूपमा गरिएको निर्वाचनबिरोध कानूनी उपचार खोज्ने वरिष्ठ उपाध्यक्ष कार्कीले बताए । महाधिवेशन प्रतिनिधि किर्ते र जालसाजी गरेको भन्दै असन्तुष्ट पक्षले विरोध गरेपछि दुई पक्षबीच केहीबेर कुटाकुट भएको र केही प्रतिनिधिलाई प्रहरीले पक्राउ समेत गरेको केन्द्रीय सदस्य सावित्रा धिमिलेले बताइन् । महासंघमा आर्थिक अनियमितता, असमावेशिता र नेतृत्वको निरंकुशताबिरोध दुई

वर्षदेखि नै छानबिनको आवाज उठ्दै आएको भएपनि नेतृत्वले सुनुवाइ नगरेको धिमिलेले बताइन् । निर्वाचन गराउन गठित वरिष्ठ अधिवक्ता शालिकराम बन्जारेले संयोजकत्वमा अर्को निर्वाचन समितिले महासंघमा देखिएको विवाद र पाटन उच्च अदालतको निर्देशनलाई मध्यनजर गरी निर्वाचन गराउन उचित नहुने ठहर गर्दै राजीनामा दिएको थियो । तर महासंघका अध्यक्ष देविदत्त आचार्य पक्षले विवादका बीच रातारात अधिवक्ता जोखबहादुर खत्रीको संयोजकत्वमा अर्को निर्वाचन समिति बनाई बहुमत प्रतिनिधिको वैधकारणीय निर्वाचन गराउनु गैरकानूनी भएको महासचिव सुगम भट्टराईले बताए । महासंघका अध्यक्ष आचार्यले भने बहुमतले पारित गरेर महाधिवेशन र निर्वाचन गरेको दाबी गरे ।

बागमती प्रदेशभित्र गाडी भाडा बढाउन सिफारिस, उपत्यकामा न्यूनतम २३.९३ रुपैयाँ पुग्ने

काठमाडौं/बागमती प्रदेशभित्र गाडी भाडा बढाउने तयारी गरिएको छ । बागमती प्रदेश सरकारका श्रम, रोजगार तथा यातायातमन्त्री जयराज थापाको उपस्थितिमा बसेको भाडा निर्धारण समायोजन सिफारिस समितिको बैठकले काठमाडौं उपत्यकामा हकमा न्यूनतम भाडादरमा २३.९६ प्रतिशत बराबर वृद्धि गर्ने सिफारिस गरेको हो । अहिले उपत्यकामा न्यूनतम भाडादर (०-५ किलोमिटर) १९ रुपैयाँ छ । अब यो भाडा बढेर २३.९३ रुपैयाँ पुग्ने छ । प्रदेश यातायात मन्त्रालयका महाशाखा प्रमुख प्रविण श्रेष्ठका अनुसार भाडा

दर बढाउन सिफारिस गरिएको छ । मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँ काठमाडौंमा रहेको र उनलाई भाडादर स्वीकृत गराउने तयारी भइरहेको उनका निजी सचिव भक्त भण्डारीले जानकारी दिए । आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयका कानून उपसचिव भुवन न्यौपानेले स्वीकृत भाडादर प्रदेश राजपत्रमा प्रकाशनका लागि मुख्यमन्त्री कार्यालयबाट तयारी अवस्थामा रहन निर्देशन आएको जानकारी दिए । यसअघि काठमाडौंमा ७ भन्दा २०८० मा भाडा समायोजन गरिएको थियो । नयाँ सिफारिस अनुसार बागमती प्रदेशमा पेट्रोलियम पदार्थबाट चल्ने ट्याक्सीमा १२.३९

प्रतिशत भाडा बढ्ने छ । काठमाडौं उपत्यका बाहेक स्थानमा चल्ने यात्रुवाहक सार्वजनिक सवारीमा १७.३५ प्रतिशत बढ्ने छ । बागमती प्रदेशमा चल्ने मालवाहक सवारीमा २६.७९ प्रतिशत बढ्ने छ । बागमती प्रदेशभित्र चल्ने विद्युतीय सवारीसाधनमा भने १ वैशाख २०७९ सालमै तोकिएको भाडादर कायम हुनेछ । इन्धन न्यून्यमा भारी वृद्धि भएसँगै यातायात व्यवसायीले भाडा समायोजनमा सर कारलाई निरन्तर दबाव दिइरहेका छन् । सोही आधारमा केन्द्र सरकारले यसै साता लामो दुरीको यातायात भाडा बढाएको छ ।

इन्धन अभावको असर: सुस्तायो काँकडभिट्टा-लौकही सडक निर्माण

काठमाडौं/पेट्रोलियम पदार्थ अभावले निर्माणधीन काँकडभिट्टा-लौकही सडक निर्माण सुस्ताएको छ । पश्चिम एसियामा देखिएको तनावले पर्याप्त सडक कालोपत्र गर्न आवश्यक बिटुमिन अभाव भएको निर्माण कम्पनी इन्भेस्टमेन्ट कालिका जे.भी.का प्रोजेक्ट म्यानेजर उज्वल प्रसाईले बताए । काँकडभिट्टा लौकही सडकखण्ड अन्तर्गत पूर्वी खण्डमा इन्भेस्टमेन्ट कालिका जे.भी.ले स्तान्तिको काम गरिरहेको छ । सडक कालोपत्र गर्ने मुख्य सिजनमा कम्पनीले स्टकमा राखेको बिटुमिनले १०-१५ दिन पुग्ने कम्पनीका प्रोजेक्ट म्यानेजर प्रसाई बताउँछन् । वर्षाअघि पहिलो लेयरको कालोपत्र गर्न २२ किलोमिटर सडकमा बेस बिछ्नुपार तयार पारिएको कम्पनीका प्रतिनिधि प्रसाईले बताए । बेस बिछ्नुपारको क्षेत्रमा कालोपत्र गर्न आवश्यक बिटुमिन महङ्गो मूल्यमा खरिद गरिएको भएपनि पर्याप्त नरहेको प्रसाईले जानकारी दिए । नेपाल आयाल निगमले

डिजेलमा लगाएको कोटा प्रणालीले आयोजनामा पर्याप्त डिजेल उपलब्ध नगराउँदा काम रोकिने अवस्थामा पुगेको प्रसाईले गुनासो गरे । निर्माण कम्पनीसँग स्टकमा रहेको बिटुमिनले मात्रै कालोपत्र गर्ने अवस्था रहेको काँकडभिट्टा लौकही सडक योजना पूर्वीखण्डका योजना प्रमुख सीडीई सुनिलबाबु पन्तले बताए । पश्चिम एसियामा देखिएको तनावले पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य बढेर काम गर्न नसक्ने अवस्थाको जानकारी निर्माण पक्षले आयोजनालाई गराएको पन्तले बताए । निर्माण व्यवसायीले बिटुमिन आयात गर्न खोलेको एलसी सेमेत फिर्ता भएको जानकारी आयोजनालाई गराएको उनले बताए । पश्चिम एसिया तनाव नरोकिए यो सडक योजनाको काम हप्ता दश दिनमै रोकिने अवस्था रहेको आयोजना प्रमुख पन्त बताउँछन् । पूर्वीखण्ड अन्तर्गत काँकडभिट्टा सीतापुरीसम्म ५५ किलोमिटर लम्बाइ रहेको यो सडक १० अर्ब ६ करोड ९५ लाख रुपैयाँ लागतमा स्तान्तिक भइरहेको छ ।

एमआरपी र स्पष्ट लेबल नभएका सामान बेचन रोक, बढी मूल्य लिए कारबाही

काठमाडौं/बजारमा वस्तुको मूल्यमा पारदर्शिता कायम गर्न र उपभोक्ता अधिकार सुनिश्चित गर्न सरकारले सम्पूर्ण उपभोग्य वस्तुमा अधिकतम खुद्रा मूल्य (एमआरपी) र स्पष्ट लेबल अनिवार्य गरेको छ । वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभागले सूचना जारी गर्दै आयातकर्ता, उत्पादक र विक्रेताका लागि छुट्टाछुट्टै दायित्व तोकेको हो । विभागले तोकिएको एमआरपीभन्दा बढी मूल्य लिए वा लेबल नभएका सामान खरिद-विक्री गरे कडा कानुनी कारबाही गर्ने चेतावनी समेत दिएको छ । **आयातकर्ता र उत्पादकलाई कडाइ** अब विदेशबाट आयात गरिने वस्तुमा भन्सार विन्दुमै आयातकर्ताको विवरण र एमआरपी सहित लेबल लगाउनुपर्ने छ । यो व्यवस्था कार्यान्वयनका लागि भन्सार विभागलाई नियमन गर्न अनुरोध गरिएको छ । त्यसैगरी स्वदेशी उत्पादकहरूले पनि वस्तु उत्पादनक क्रममा प्याकेजिङमा मूल्य, व्याच नम्बर, तौल र म्याद सकिने मिति (एक्सपायरी डेट) स्पष्ट देखिने गरी स्थायी लेबल राख्नुपर्ने छ । यसको सहजीकरण र नियमनका लागि उद्योग विभागलाई आग्रह गरिएको छ । **विक्रेतालाई निर्देशन र उपभोक्तालाई अपिल** विभागले थोक तथा खुद्रा

विक्रेतालाई स्पष्ट लेबल र एमआर पी उल्लेख नभएका कुनै पनि सामान खरिद तथा विक्री नगर्न कडा निर्देशन दिएको छ । विक्रेताले कुनै पनि बहानामा लेबलमा उल्लेखित मूल्य (एमआरपी) भन्दा बढी रकममा सामान बेचन पाउने छैनन् । साथै, विभागले आम उपभोक्तालाई पनि सचेत गराएको छ । कुनै पनि वस्तु खरिद गर्नुअघि अनिवार्य एमआरपी र उपभोग गरि सक्नुपर्ने म्याद लगायत विवरण हेरेरमात्र खरिद गर्ने बानी बसाल्न विभागले विशेष अपिल गरेको छ । **स्थानीय तह र प्रशासनलाई अनुगमनको जिम्मा** बजार अनुगमन देशभरि प्रभावकारी बनाउन उपभोक्ता संरक्षण ऐन २०७५ को दफा ३२ बमोजिम सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालय र स्थानीय तहलाई अधिकार प्रत्याखान गरिएको छ । अब स्थानीय तह र प्रशासनले आ-आफ्ना क्षेत्रमा निरीक्षण अधिकृत तोकौ स्पष्ट लेबल र एमआरपी लक्षित गरी बजार अनुगमन गर्नुपर्ने छ । विभागले हाल बजार अनुगमन टोली छटाएर एमआरपी कार्यान्वयन अवस्थाबारे अनुगमन तीव्र पारेको जनाएको छ । सबै व्यवसायीलाई एमआरपी व्यवस्था अनिवार्य कार्यान्वयन गर्न विभागले आग्रह गरेको छ ।

पत्रकारका लागि वित्तीय साक्षरता

साझाकुरा संवाददाता हेटौंटा, २८ चैत/बागमती प्रदेशको राजधानी हेटौंटांमा अभिवृद्धिसम्बन्धी एकदिने अनुशिक्षण कार्यक्रम भएको छ । नेपाल राष्ट्र बैंक वीरगञ्ज केशरीले पछिल्लो समय वित्तीय ठगी (स्वयाम) का घटना बढ्दै गएको उल्लेख गर्दै दैनिक औसत ५४ जना यस्ता ठगीमा पर्ने गरेको जानकारी दिए । उनले अपरिचित फोन, सन्देश वा लिंकमार्फत हुने

जानकारी गराए । उनले बचत, लगानी, बैंकिङ सेवा प्रयोग, डिजिटल कारोबार, कर्जा व्यवस्थापन तथा वित्तीय अनुशासन जस्ता विषयमा सचेतना आवश्यक रहेको बताए । नेपाल राष्ट्र बैंक वीरगञ्ज कार्यलयका सहायक निर्देशक विनय केशरीले पछिल्लो समय वित्तीय ठगी (स्वयाम) का घटना बढ्दै गएको उल्लेख गर्दै दैनिक औसत ५४ जना यस्ता ठगीमा पर्ने गरेको जानकारी दिए । उनले अपरिचित फोन, सन्देश वा लिंकमार्फत हुने

प्रलोभनबाट सतर्क रहन आग्रह गरे । नेपाल राष्ट्र बैंकका सहायक निर्देशक नरेश सर्राफले बैंकले उपभोक्ता हितसंरक्षणका लागि विभिन्न व्यवस्था गरेको बताए । उनकाअनुसार काठमाडौं उपत्यकामा २ वटा र उपत्यका बाहिर ८ वटा गुनासो सुनुवाइ इकाइ सञ्चालनमा रहेका छन् । सेवाग्राहीले राष्ट्र बैंकको वेबसाइटमार्फत पनि गुनासो दर्ता गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ । राष्ट्र बैंकले दैनिक ब्यालेन्स सिट सार्वजनिक गर्दै आएको उनले जानकारी दिए ।

'कुम्भ'को 'स्वर्गकी परी' गीतमा रोमान्टिक अशोक र सृष्टि

काठमाडौं/गणतन्त्र दिवसको अवसर पारेर जेठ १५ गतेबाट प्रदर्शनमा आउन लागेको फिल्म 'कुम्भ'को पहिलो गीत 'स्वर्गकी परी' सार्वजनिक गरिएको छ । शुक्रबार निर्माण पक्षले काठमाडौंमा एक कार्यक्रम आयोजना गर्दै अञ्जु पन्त र अनुप तिवारीको स्वरमा रहेको गीत सार्वजनिक गरेको हो । रोमान्टिक भावको यस गीतमा शब्द रचना रन्धिर श्रेष्ठ र संगीत अनुप तिवारीको रहेको छ ।

भारतको मञ्जोर सहरको समुन्द्री तट क्षेत्रमा छायांकन गरिएको गीतको भिडियोमा फिल्मका मुख्य जोडी अशोक अर्यन र सृष्टि खड्का देखिएका छन् । उनीहरूलाई रोमान्टिक अवतारमा प्रस्तुत गरिएको छ । गीतका कोरियोग्राफर रोबर्ट बडाइला हुन् भने छायांकन रन्धिर श्रेष्ठले गरेका हुन् । रन्धिर फिल्मका निर्देशक समेत हुन् । नेपाली र हिन्दी दुवै भाषामा प्रदर्शन हुने यस फिल्ममा अशोक र सृष्टिसहित सुनिल थापा, सुशील पोखरेल, रोहित रुम्बा, अफ्साना थापा, ससन्त भट्टराई, आरजे सापकाटा,

साह हुन् । कार्याकारी निर्मातामा ईश्वर बल्लभ उप्रेती रहेका छन् । निर्देशक श्रेष्ठ स्वयंको छायांकन तथा सम्पादन रहेको फिल्ममा सञ्जय थापा (नेपाल) र प्रदीप खड्का (भारत)को द्वन्द्व निर्देशन, शैलेन्द्र बाबु प्रधानको पार्श्व संगीत तथा जुनिम गहतराजको रंग संयोजन छ ।

**के तपाईं फोटो कपी प्रिन्टर
मेसिन किन्दै हुनुहुन्छ ?**

Brother, Canon, HP, Sharp, Ricoh, Epson, Kyocera, Lexmark

टोनर रिफिलिङ, प्रिन्टर, कम्प्युटर, फोटोकपी लगायतको सर्विस छिटो छरितो र भरपर्दो रूपमा गर्नुभई हुन्छ ।

Printer Shop
The complete office solution

Contact No. 9845292140,
057-527041, Schoolroad,
Hetauda-4
tonerhouse_htd@yahoo.com

